

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 sierpnia 2006 r.

w sprawie ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2006 r. ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:
"Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb ujawniania informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa oraz treści tych dokumentów, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej "Instytutem Pamięci Narodowej.";
- 2) w art. 2 w ust. 1 w pkt 12 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:
"13) Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami;
14) Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.";
- 3) w art. 3 w ust. 1 wyrazy "podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu" zastępuje się wyrazami "podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej";

- 4) użyte w art. 3 w ust. 2, w art. 5 w ust. 1, w art. 7 w ust. 1, 4 i 5, w art. 8 w ust. 3, w art. 9 w ust. 3, w art. 11 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 5, 6, 7 i 9, w art. 16, w art. 23 w ust. 1 i 3, w art. 24 w ust. 3, w art. 25 w ust. 1, w art. 27 w ust. 2, w art. 54, w art. 56 w ust. 2 i 3, w art. 57 w ust. 1 i 2, w art. 58 w ust. 1, 2 i 4, w art. 60 oraz w art. 61 w ust. 1 i 2 w różnym przypadku wyrazy "Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami "Instytut Pamięci Narodowej";
- 5) art. 4 otrzymuje brzmienie :
- "Art. 4. 1. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są:
- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego;
 - 3) osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z późn. zm.);
 - 4) członek Rady Polityki Pieniężnej;
 - 5) członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego;
 - 6) członek Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej;
 - 7) dyrektor generalny w ministerstwie, dyrektor generalny w urzędzie centralnym lub urzędzie wojewódzkim;
 - 8) radca i starszy radca Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
 - 9) osoby wchodzące w skład służby zagranicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz.U. Nr 128, poz. 1403 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703);
 - 10) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia i jego zastępcy;
 - 11) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
 - 12) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
 - 13) osoby powołane lub mianowane na podstawie przepisów innych ustaw na inne, niż wymienione w pkt 3-12, stanowisko przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm, Prezydium Sejmu, Senat, Prezydium Senatu, Sejm i Senat, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa

Rady Ministrów;

- 14) marszałek województwa, wiceprzewodniczący zarządu województwa, członek zarządu województwa;
- 15) prezes sądu;
- 16) kierownik powszechnej lub wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;
- 17) rektor i prorektor publicznej lub niepublicznej szkoły wyższej, członek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- 18) członek rady nadzorczej, członek zarządu, dyrektor programu i jego zastępcy, wydawca programów publicystycznych i informacyjnych oraz dyrektor terenowego oddziału i agencji "Telewizji Polskiej - Spółka Akcyjna" i "Polskiego Radia - Spółka Akcyjna", a także członek Zarządu, członek Rady Nadzorczej oraz członek Rady Programowej "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna", dyrektor oddziału, dyrektor biura, redaktor naczelny "Polskiej Agencji Prasowej - Spółka Akcyjna" oraz dyrektor i członek rady nadzorczej spółki radiofonii regionalnej;
- 19) Dyrektor Generalny Poczty Polskiej i jego zastępcy;
- 20) prezes zarządu banku państwowego;
- 21) członek zarządu lub rady nadzorczej osoby prawnej, która uzyskała koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych lub telewizyjnych, członek zarządu, rady nadzorczej lub wspólnik spółki osobowej, która uzyskała taką koncesję oraz osoba fizyczna, która uzyskała taką koncesję;
- 22) członek zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, wspólnik spółki osobowej będącej wydawcą lub osoba fizyczna będąca wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), a także redaktor naczelny lub dziennikarz w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe.

2. Osobami pełniącymi funkcje publiczne, w rozumieniu ustawy, są również:

- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta;
- 2) radny gminy, powiatu, województwa;

- 3) radny dzielnicy;
- 4) dyrektor generalny Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownicy Najwyższej Izby Kontroli nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne;
- 5) pracownik Instytutu Pamięci Narodowej;
- 6) pracownicy urzędów państwowych oraz członkowie korpusu służby cywilnej, zajmujący kierownicze stanowiska:
 - a) w urzędach organów władzy publicznej, w tym naczelnych i centralnych organów administracji państwowej: dyrektora departamentu lub jednostki równorzędnej, jego zastępcy oraz naczelnika wydziału lub jednostki równorzędnej,
 - b) w administracji rządowej w województwie: dyrektora i jego zastępcy, kierownika zespolonej służby, inspekcji lub straży i jego zastępcy, kierownika w organie administracji niezespolonej i jego zastępcy;
- 7) członkowie Rady Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia, dyrektorzy i zastępcy dyrektorów departamentów (komórek równorzędnych) w centrali Narodowego Funduszu Zdrowia oraz główny księgowy Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 8) dyrektor (kierownik) komórki organizacyjnej w centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dyrektor oddziału w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i jego zastępcy;
- 9) dyrektor biura centrali Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, dyrektor oddziału regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i jego zastępcy;
- 10) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie wyboru:
 - a) starosta, wicestarosta, członek zarządu powiatu,
 - b) przewodniczący zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego oraz członek zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) pracownicy samorządowi zatrudniani na podstawie powołania: zastępca wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a także sekretarz lub skarbnik powiatu lub gminy oraz skarbnik województwa;
- 12) prezes, wiceprezes i członkowie samorządowych kolegiów

odwoławczych;

- 13) pracownicy regionalnych izb obrachunkowych zajmujący stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;
- 14) sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny, notariusz;
- 15) pracownicy nauki i szkolnictwa wyższego:
 - a) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta lub starszego wykładowcy,
 - b) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko kierownika lub zastępcy kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w szczególności dziekana albo prodziekana wydziału,
 - c) osoba zajmująca w publicznej lub niepublicznej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk lub w jednostkach badawczo-rozwojowych stanowisko dyrektora instytutu, wicedyrektora instytutu, kanclerza, kwestora, prezesa, wiceprezesa, sekretarza naukowego;
- 16) dyrektor szkoły publicznej lub niepublicznej;
- 17) członkowie Rady Poczty Polskiej;
- 18) członek zarządu, członek rady nadzorczej banku państwowego;
- 19) dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, jego zastępca oraz osoba zarządzająca przedsiębiorstwem na podstawie umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym;
- 20) osoba sprawująca zarząd w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, której sprawowanie zarządu zlecono w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.);
- 21) członek zarządu, członek rady nadzorczej spółki handlowej z udziałem Skarbu Państwa, w której udział Skarbu Państwa przekracza 50 %

kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;

22) członek zarządu, członek rady nadzorczej reprezentujący samorząd terytorialny w spółce handlowej z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, w której udział jednostki samorządu terytorialnego przekracza 50 % kapitału zakładowego lub 50 % liczby akcji;

23) członek organu zarządzającego, organu nadzoru lub organu kontroli wewnętrznej polskiego związku sportowego lub spółki kapitałowej zarządzającej ligą zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz.U. Nr 155, poz. 1298 oraz z 2006 r. Nr 64, poz. 448).";

6) w art. 5:

a) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"W przypadku osób, wobec których wydano zaświadczenie, z którego treści wynika co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a które złożyły powództwo, o którym mowa w art. 27 ust. 1, prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające, że nie zachodzą przypadki, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1-3, powoduje natychmiastowe odpowiednio: wygaśnięcie stosunku pracy, utratę zajmowanego stanowiska, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i, w przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1-3, wygaśnięcie mandatu.",

b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Przepis ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio do osób, wobec których wydano zaświadczenie, z którego treści wynika co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a które nie złożyły powództwa, o którym mowa w art. 27 ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia wydania zaświadczenia.";

7) w art. 5:

a) w ust. 4 skreśla się wyrazy "komisji wyborczej, właściwej dla rejestracji tej osoby jako kandydata w wyborach,"

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

"6. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust.1:

- 1) pkt 1 - Państwowa Komisja Wyborcza;
- 2) pkt 2 - Państwowa Komisja Wyborcza;
- 3) pkt 3:
 - a) w stosunku do osoby desygnowanej na stanowisko Prezesa Rady Ministrów - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Rady Ministrów - powołujący lub mianujący,
 - c) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje, wybiera lub mianuje Sejm, Prezydium Sejmu, Sejm i Senat lub Marszałek Sejmu - Marszałek Sejmu,
 - d) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje Senat lub Marszałek Senatu - Marszałek Senatu,
 - e) w stosunku do kandydata na kierownicze stanowisko państwowe, na które powołuje lub mianuje organ inny niż wymienione w lit. a-d – organ powołujący lub mianujący;
- 4) pkt 4 - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) pkt 5 - Prezes Narodowego Banku Polskiego;
- 6) pkt 6 - właściwy organ wybierający lub powołujący;
- 7) pkt 7 - odpowiednio właściwy minister, kierownik urzędu centralnego lub wojewoda;
- 8) pkt 8 – Prezes Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;
- 9) pkt 9 - minister właściwy do spraw zagranicznych;
- 10) pkt 10 - minister właściwy do spraw zdrowia;
- 11) pkt 11- Prezes Rady Ministrów;
- 12) pkt 12 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;
- 13) pkt 13 - właściwy organ powołujący lub mianujący;
- 14) pkt 14 - właściwy wojewoda;
- 15) pkt 15 - Minister Sprawiedliwości;

- 16) pkt 16 - Prokurator Generalny;
- 17) pkt 17 - minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego;
- 18) pkt 18 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- 19) pkt 19 - minister właściwy do spraw łączności;
- 20) pkt 20 - Prezes Rady Ministrów;
- 21) pkt 21 - właściwy organ koncesyjny;
- 22) pkt 22:
 - a) w stosunku do członka zarządu lub rady nadzorczej wydawcy, współnika spółki osobowej będącej wydawcą lub osoby fizycznej będącej wydawcą w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy organ rejestracyjny,
 - b) w stosunku do redaktora naczelnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe - właściwy wydawca w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe,
 - c) w stosunku do dziennikarza - pracodawca, z tym że w stosunku do dziennikarzy niezatrudnionych w formie umowy o pracę – redaktor naczelny przyjmujący od dziennikarza materiał do wykorzystania.",
- c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
 - "7. Właściwym organem do przedłożenia urzędowego potwierdzenia jest, w stosunku do osób kandydujących na funkcję publiczną, o której mowa w art. 4 ust. 2:
 - 1) pkt 1 – właściwa komisja wyborcza;
 - 2) pkt 2 - właściwa komisja wyborcza;
 - 3) pkt 3 - właściwa komisja wyborcza;
 - 4) pkt 4 - Prezes Najwyższej Izby Kontroli;
 - 5) pkt 5 - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
 - 6) pkt 6:
 - a) lit. a - odpowiednio właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego,
 - b) lit. b - właściwy wojewoda;
 - 7) pkt 7 - minister właściwy do spraw zdrowia;
 - 8) pkt 8 - Prezes Rady Ministrów;
 - 9) pkt 9 - minister właściwy do spraw rozwoju wsi;

- 10) pkt 10:
 - a) lit. a - właściwy wojewoda,
 - b) lit. b - wojewoda właściwy ze względu na siedzibę związku jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) pkt 11 - właściwy organ powołujący;
- 12) pkt 12 - Prezes Rady Ministrów;
- 13) pkt 13 - w stosunku do kandydata na prezesa regionalnej izby obrachunkowej - Prezes Rady Ministrów oraz w stosunku do kandydata na członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, a także naczelnika wydziału lub inspektora do spraw kontroli w regionalnej izbie obrachunkowej - prezes tej izby;
- 14) pkt 14:
 - a) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego lub sędziego Trybunału Stanu - Marszałek Sejmu,
 - b) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego Sądu Najwyższego – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
 - c) w stosunku do osoby niebędącej sędzią, ubiegającej się o stanowisko sędziego sądu administracyjnego - Krajowa Rada Sądownictwa,
 - d) w stosunku do kandydata na stanowisko sędziego sądu powszechnego lub wojskowego - Krajowa Rada Sądownictwa,
 - e) w stosunku do kandydata na stanowisko prokuratorskie - Prokurator Generalny,
 - f) w stosunku do osoby ubiegającej się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych - właściwa okręgowa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych,
 - g) w stosunku do osoby ubiegającej się o powołanie do wykonywania zawodu notariusza - Minister Sprawiedliwości;
- 15) pkt 15 - właściwy rektor lub kierownik jednostki zatrudniającej;
- 16) pkt 16 - właściwy kurator oświaty;
- 17) pkt 17 - minister właściwy do spraw łączności;
- 18) pkt 18 - Prezes Rady Ministrów;
- 19) pkt 19 - właściwy organ założycielski;
- 20) pkt 20 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;

- 21) pkt 21 - minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
 - 22) pkt 22 - właściwy wojewoda;
 - 23) pkt 23 - minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.";
- 8) w art. 6 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", w tym dotyczącego kandydata do pełnienia funkcji publicznej";
 - 9) w art. 6 w ust. 2 wyraz "Statutowy" zastępuje się wyrazami "Upoważniony statutowo";
 - 10) w art. 7 w ust. 3 wyrazy "ust. 4 lub 6" zastępuje się wyrazami "ust. 4-6";
 - 11) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Organem zaświadcującym, w rozumieniu ustawy, jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie. Jeżeli osoba, której ma dotyczyć zaświadczenie, nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem zaświadcującym jest dyrektor oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie.";
 - 12) w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 w zdaniu wstępnym wyrazy "danych osobowych tej osoby" zastępuje się wyrazami "danych dotyczących tej osoby";
 - 13) w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 w lit. f wyrazy "dla doręczeń" zastępuje się wyrazami "do doręczeń";
 - 14) w art. 10 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu "W stosunku do osób, o których mowa w art. 4 ust. 1, termin ten wynosi 6 miesięcy.";
 - 15) w art. 11 w ust. 2 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:
"b) imiona rodziców,";
 - 16) w art. 11 w ust. 2 w pkt 8 wyrazy "pracy/służby" zastępuje się wyrazami "pracy lub służby";

- 17) w art. 11 w ust. 2 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:
"9a) wzmiankę o ewentualnych uzupełnieniach, sprostowaniach, uaktualnieniach, wyjaśnieniach lub dokumentach złożonych przez osobę, wobec której wydaje się zaświadczenie, do zbioru dokumentów organu bezpieczeństwa państwa znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej;"
- 18) w art. 11 w ust. 2 w pkt 10 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:
"11) pouczenie o przysługującym prawie do wytoczenia powództwa, o którym mowa w art. 27 ust. 1.";
- 19) w art. 11 w ust. 5 wyrazy "art. 7 ust. 4 albo 5" zastępuje się wyrazami "art. 7 ust. 4, 5 albo 6";
- 20) dodaje się art. 11a w brzmieniu:
"Art. 11a. Każdy ma prawo załączyć do wydanego wobec niego zaświadczenia własne uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie. Dane już zawarte w zaświadczeniu nie ulegają zmianie.";
- 21) w art. 12 w ust. 1 wyrazy "W przypadku śmierci strony" zastępuje się wyrazami "W przypadku śmierci osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie,";
- 22) w art. 13 w ust. 6 wyrazy "W przypadku śmierci strony" zastępuje się wyrazami "W przypadku śmierci osoby, której dotyczy zaświadczenie";
- 23) w art. 17 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:
"3. Uzupełnienia, sprostowania, uaktualnienia, wyjaśnienia oraz dokumenty lub ich kopie, o których mowa w art. 11a, dołącza się do odpisu zaświadczenia oraz elektronicznej (cyfrowej) kopii zaświadczenia w rejestrze z oznaczeniem ich w sposób pozwalający na ich odróżnienie od zaświadczenia.
4. Do odpisu zaświadczenia oraz elektronicznej (cyfrowej) kopii zaświadczenia w rejestrze dołącza się również wzmiankę o braku pisemnej zgody, o której mowa w

art. 20 pkt 2.";

24) w art. 18 w ust. 1 wyrazy "według nazwisk" zastępuje się wyrazami "według nazwisk i imion";

25) w art. 18 w ust. 2 oraz w art. 19 w ust. 1 wyrazy "zaświadczeń rejestru" zastępuje się wyrazami "rejestru zaświadczeń";

26) w art. 19 w ust. 3 i 4 po wyrazie "bazie" dodaje się wyraz "rejestru";

27) art. 20 i 21 otrzymują brzmienie:

"Art. 20. Każdy ma prawo dostępu do informacji zawartych w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa, znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczących osób:

- 1) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 - nie później niż po upływie 90 dni od dnia doręczenia zaświadczenia;
- 2) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz wobec których wydano zaświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, za ich pisemną zgodą skierowaną do Instytutu Pamięci Narodowej, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli z treści zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wynika, że osoby te były pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub były traktowane przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji - nie później niż po upływie 90 dni od dnia doręczenia zaświadczenia.

Art. 21. 1. Wszelkie zawarte w dokumentach organów bezpieczeństwa państwa informacje o osobach, o których mowa w art. 20, są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Prawo dostępu do informacji, o których mowa w art. 20, podlega wyłączeniu:

- 1) w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo

chronionych;

2) poprzez wyłączenie dostępu do zawartych w dokumentach informacji ujawniających dane o stanie zdrowia lub życiu seksualnym osób, których dokumenty te dotyczą.

3. Osoba, o której mowa w art. 20, może wyrazić pisemną zgodę na dostęp powszechny lub konkretnej osoby do zawartych w dotyczących jej dokumentach informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 2.";

28) w art. 23 w ust. 4 wyrazy "braków wniosku" zastępuje się wyrazami "braków formalnych wniosku";

29) w art. 27 w ust. 1:

a) w pkt 1 wyrazy "dokumentu lub dokumentów" zastępuje się wyrazami "dokumentu lub dokumentów organów bezpieczeństwa państwa",

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) nie są autentyczne dokument lub dokumenty organów bezpieczeństwa państwa, objęte wydanym zaświadczeniem, lub",

c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) nie jest zgodna z prawdą treść dokumentu lub dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, objętych wydanym zaświadczeniem.";

30) w art. 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Powództwo rozpoznaje sąd okręgowy właściwy ze względu na siedzibę organu, który wydał zaświadczenie. Jeżeli siedziba organu, który wydał zaświadczenie, położona jest w miejscowości, w której znajduje się więcej niż jeden sąd okręgowy, właściwość sądu ustala się zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 8 ust. 2.";

31) w art. 28 wyrazy "określonej wyżej ustawy" zastępuje się wyrazami "tej ustawy";

32) w art. 33 w pkt 4, zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

"Na liście zamieszcza się również treść zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11

- ust. 2 pkt 1-4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8 - 9a tej ustawy.";
- 33) w art. 35, w ust. 1 wyrazy "Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji" zastępuje się wyrazami "Minister właściwy do spraw wewnętrznych";
- 34) w art. 35, w ust. 1 skreśla się wyrazy " – wydział lustracyjny";
- 35) dodaje się art. 35a w brzmieniu:
 "Art. 35a. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:
 1) w art. 112 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
 "1a) przestępstwa pomówienia Narodu Polskiego,";
 2) po art. 132 dodaje się art. 132a w brzmieniu:
 "Art. 132a. Kto publicznie pomawia Naród Polski o udział, organizowanie lub odpowiedzialność za zbrodnie komunistyczne lub nazistowskie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.".";
- 36) w art. 36 w pkt 2, nowe zdanie otrzymuje brzmienie:
 "W obwieszczeniu podaje się również treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1-4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8 - 9a tej ustawy.";
- 37) w art. 37 w pkt 4, w art. 5 w ust. 1 w pkt 12 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:
 "13) Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami,
 14) Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.";

- 38) w art. 37 w pkt 7, ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. W skład Kolegium Instytutu Pamięci wchodzi 11 członków, z których 7 jest wybieranych przez Sejm bezwzględną większością głosów, 2 jest wybieranych przez Senat bezwzględną większością głosów, a 2 jest powoływanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.";
- 39) w art. 37 w pkt 13 w lit. a, w ust. 1 w pkt 2 wyraz "funkcjonariuszy" zastępuje się wyrazami "funkcjonariuszy i żołnierzy";
- 40) w art. 37 w pkt 13 po lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
"...)" po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
"1a. Dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych są obowiązani przygotować do przekazania do archiwum Instytutu Pamięci dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez organy bezpieczeństwa państwa wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 13 i 14.";
- 41) w art. 37:
a) w pkt 13 w lit. b średnik na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. c w brzmieniu:
"c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
"6. Prezes Instytutu Pamięci wyznacza organom określonym w ust. 1 pkt 1-7 terminy przejęcia dokumentów, o których mowa w tym przepisie.";
- b) w pkt 15 po lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
"...)" ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Każdy, kto posiada dokumenty, o których mowa w art. 25, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie Prezesa Instytutu Pamięci.";
- 42) w art. 37 w pkt 14, art. 26 otrzymuje brzmienie:
"Art. 26. Do archiwum Instytutu Pamięci przekazuje się dokumenty wytworzone w toku postępowania prowadzonego przez sądy okręgowe w sprawach, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. ... Nr ..., poz. ...), oraz art. 35d, z chwilą prawomocnego

zakończenia postępowania w danej sprawie.";

43) w art. 37 w pkt 19, w art. 31 ust.5 otrzymuje brzmienie:

"5. Osobie, w stosunku do której w archiwum Instytutu Pamięci nie odnaleziono dokumentów, o których mowa w ust. 2, która na podstawie wniosku określonego w ust. 1 uzyskała wgląd w dotyczące jej dokumenty, przysługuje – na zasadach i w zakresie określonym w ustawie – prawo do uzyskania kopii tych dokumentów, prawo do ujawnienia nazwisk oraz dalszych danych identyfikujących tożsamość funkcjonariuszy, pracowników, żołnierzy oraz osobowych źródeł informacji organów bezpieczeństwa państwa, zbierających informacje o niej lub którzy prowadzili te osobowe źródła informacji, prawo do zwrotu przedmiotów znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci, które w momencie utraty stanowiły jej własność lub były w jej posiadaniu i prawo zastrzeżenia swoich danych osobowych.";

44) w art. 37 w pkt 20, w art. 35d w ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Powództwo rozpoznaje sąd okręgowy mający siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania powoda.";

45) w art. 37 w pkt 21:

a) w art. 36:

- w ust.1 skreśla się pkt 3,
- w ust. 3 skreśla się wyrazy "i 3",

b) w art. 37 w ust. 1, 3 i 4 skreśla się wyrazy "i 3" oraz dodaje się ust.1a-1c w brzmieniu:

"1a. Osoba, o której mowa w art. 31 ust. 5, może zastrzec, że dotyczące jej informacje zawierające dane z życia prywatnego, rodzinnego, a także dotyczące czci i dobrego imienia, do których uzyskała wgląd bez anonimizacji, nie będą udostępnione, z zastrzeżeniem art. 39.

1b. Prezes Instytutu Pamięci informuje osoby, o których mowa w art. 31 ust. 5, o prawie zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1a.

1c. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1a, nie obejmuje informacji dotyczących osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 –1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...).";

46) w art. 37:

- a) w pkt 29 wyrazy "art. 54-55a" zastępuje się wyrazami "art. 54 i 55",
- b) skreśla się pkt 35;

47) w art. 37 w pkt 33 lit. c otrzymuje brzmienie:

"c) dodaje się pkt 7-9 w brzmieniu:

- "7) publikuje, na podstawie dokumentów zgromadzonych w archiwum Instytutu Pamięci, dane osobowe osób, których dotyczą te dokumenty wraz z informacją, w jakim charakterze występują w tych dokumentach, w tym wykazy pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa ze wskazaniem stopnia służbowego zajmowanych stanowisk, oraz organów bezpieczeństwa państwa, w których pełnili służbę lub pracowali, a także dane osobowe osób traktowanych przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji ze wskazaniem, jakie dokumenty stanowiły podstawę publikacji,
- 8) publikuje, za ich zgodą, dane osobowe osób, wobec których zachowały się dokumenty świadczące o tym, że organy bezpieczeństwa państwa zbierały o nich informacje na podstawie celowo gromadzonych danych, w tym w sposób tajny, i którym przysługuje możliwość skorzystania z prawa określonego w art. 31 ust. 5, a wobec osób tych nie stwierdzono istnienia dokumentów świadczących, że byli pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub byli traktowani przez organy bezpieczeństwa państwa jako osobowe źródła informacji, a w szczególności w tym charakterze byli przez te organy zarejestrowani lub odnotowani; publikacje nie obejmują danych osobowych osób, w stosunku do których zachowały się dokumenty uzasadniające publikację ich danych osobowych na podstawie pkt 9,
- 9) publikuje dane osobowe osób, które zajmowały kierownicze stanowiska w byłej Polskiej Partii Robotniczej i byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz Zjednoczonym Stronnictwie Ludowym i Stronnictwie Demokratycznym, a także były członkami Rady Ministrów państwa komunistycznego do dnia 23 sierpnia 1989 r. lub były w tym okresie kierownikami centralnych organów administracji państwowej.";

- 48) skreśla się art. 38;
- 49) art. 41 w pkt 4, ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Okręgowa komisja wyborcza sporządza obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych, zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach zawarte w zgłoszeniach list, w tym treść zaświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1-4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8 - 9a tej ustawy.";
- 50) w art. 42 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) w art. 16 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
"§ 1a. W sądach okręgowych położonych w miejscowościach, w których znajdują się oddziały Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Minister Sprawiedliwości może utworzyć, w drodze zarządzenia, wydziały lustracyjne do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr..., poz....) oraz w art. 35d ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.).";
- 51) w art. 43 w zdaniu wstępnym wyrazy "art. 12 w pkt 5" zastępuje się wyrazami "art. 12 w ust. 1 w pkt 5";
- 52) w art. 45 w pkt 2 , w art. 37 w ust. 1 skreśla się pkt 10;
- 53) w art. 46 w pkt 2, zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
"Na liście zamieszcza się również treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, w zakresie określonym w art. 11

ust. 2 pkt 1-4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8 - 9a tej ustawy. ";

54) w art. 47 w pkt 1, w art. 36 w ust. 1 skreśla się pkt 10;

55) w art. 48 w pkt 2, ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Okręgowa komisja wyborcza sporządza obwieszczenia o zarejestrowanych listach okręgowych, zawierające informacje o ich numerach, nazwach i skrótach nazw komitetów wyborczych oraz dane o kandydatach zawarte w zgłoszeniach list, w tym treść zaświadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr ..., poz. ...), w zakresie określonym w art. 11 ust. 2 pkt 1-4 lit. b i c oraz pkt 5, 6 i 8 - 9a tej ustawy.";

56) dodaje się art. 49a w brzmieniu:

"Art. 49a. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 267, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 876) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

"Art. 28a. Opłatę stałą w kwocie 300 zł pobiera się od pozwu w sprawie, o której mowa w:

- 1) art. 27 ust. 1 ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr..., poz....);
- 2) w art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z późn. zm.).";

57) w art. 50 w pkt 2, w art. 26 w ust. 1 skreśla się pkt 10;

58) w art. 51 w pkt 2, w ust. 1 skreśla się pkt 10;

59) dodaje się art. 51a w brzmieniu:

"Art. 51a. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 711) uchyla się art. 27.";

60) dodaje się art. 51b w brzmieniu:

"Art. 51b. W ustawie z dnia ... o służbie cywilnej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 60 w ust. 3 wyrazy "ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r." zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. Nr ..., poz. ...)";
- 2) w art. 61 w ust. 3 wyrazy "ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r." zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.";
- 3) w art. 64 w ust. 3 wyrazy "ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r." zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia ... o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.";

- 61) w art. 52 w ust. 8 wyrazy "Pracodawcy, przełożeni, organy powołujące, organy nadrzędne, organy nadzoru nad osobą pełniącą funkcję publiczną, wymienioną w art. 4, lub właściwe ze względu na miejsce wykonywania zawodu przez osobę pełniącą funkcję publiczną, wymienioną w art. 4, organy samorządu zawodowego," zastępuje się wyrazami "Pracodawcy i przełożeni osoby pełniącej funkcję publiczną, wymienionej w art. 4, organy powołujące tę osobę na stanowiska lub funkcje, wymienione w art. 4, organy nadrzędne albo organy nadzoru nad organem władzy publicznej, wymienionym w art. 4, lub właściwe ze względu na miejsce wykonywania zawodu przez osobę pełniącą funkcję publiczną, wymienioną w art. 4, a także organy samorządu zawodowego, których osoba pełniąca funkcję publiczną, wymieniona w art. 4, jest członkiem,";
- 62) w art. 52 w ust. 8 po wyrazach "obowiązane są" dodaje się wyrazy ", w celu wydania zaświadczenia," oraz skreśla się wyrazy "oraz do udzielania organowi zaświadczającemu każdej innej pomocy przy wykonywaniu zadań określonych ustawą";
- 63) w art. 53 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. W przypadku, gdy objęcie funkcji publicznej przez daną osobę może nastąpić w wyniku wyborów powszechnych i bezpośrednich, przeprowadzonych w roku 2006 i 2007 po wejściu w życie niniejszej ustawy, przepisu art. 5 ust. 4 nie stosuje się; Instytut Pamięci Narodowej wydaje zaświadczenia osobom, które zostały wymienione jako osoby wybrane w obwieszczeniu właściwego organu wyborczego.";
- 64) art. 55 otrzymuje brzmienie:
"Art. 55. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Instytut Pamięci Narodowej podejmie prace badawcze, o których mowa w art. 53 pkt 7-9 ustawy, o której mowa w art. 37. Wyniki tych prac badawczych będą aktualizowane i publikowane, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.";
- 65) w art. 57 w ust. 1 i 2 wyrazy "w art. 3 ust. 1" zastępuje się wyrazami "w art. 3";
- 66) w art. 58:
a) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
"2a. Nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy

dyrektorzy Archiwum Akt Nowych oraz innych archiwów państwowych przekażą do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumenty wytworzone lub zgromadzone przez Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk oraz wojewódzkie i miejskie urzędy kontroli prasy, publikacji i widowisk, Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk oraz okręgowe urzędy, a także przez Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.",

b) w ust. 3 i 4 wyrazy "w ust. 1 i 2" zastępuje się wyrazami "w ust. 1-2a";

67) w art. 62 w ust. 1 skreśla się wyrazy "ust. 1-3";

68) art. 63 otrzymuje brzmienie:

"Art. 63. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 37 pkt 7 i art. 53, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 42 pkt 2, który wchodzi w życie po upływie 5 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 45 pkt 2 oraz art. 51 pkt 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2006 r."

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

W wyniku rozpatrzenia uchwalonej przez Sejm w dniu 21 lipca 2006 r. ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, Senat wprowadził do niej 68 poprawek.

Przyjmując poprawki nr 2, 37, 40 i 66 Senat postanowił rozszerzyć katalog organów, które w rozumieniu ustawy są organami bezpieczeństwa publicznego, o Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wraz z wojewódzkimi i miejskimi urzędami kontroli prasy, publikacji i widowisk oraz Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk wraz z okręgowymi urzędami, a także o Urząd do Spraw Wyznań oraz terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw wyznań stopnia wojewódzkiego.

Poprawkami nr 5, 7, 14, 17, 20, 23, 27, 43, 45, 47 i 64 Senat wprowadza nowe rozwiązanie określające zasady ujawniania dokumentów organów bezpieczeństwa państwa znajdujących się w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. Poprawką nr 5 dokonano w art. 4 ustawy, podziału katalogu osób pełniących funkcje publiczne na dwie odrębne grupy. W stosunku do pierwszej grupy osób oraz osób wymienionych w grupie drugiej, co do których z treści zaświadczenia wynika, iż były one pracownikami, funkcjonariuszami, żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa lub były przez te organy traktowane jako osobowe źródła informacji, pozostawiono dotychczasowe rozwiązanie – każdy ma prawo dostępu do informacji o tych osobach zawartych w dokumentach będących w posiadaniu IPN. W stosunku do osób wymienionych w drugiej grupie, co do których nie jest spełniona przesłanka podana powyżej, udostępnienie informacji o tych osobach uzależnione jest od ich pisemnej zgody. Senatorowie uznali również za zasadne przyznanie osobom, których dotyczy zaświadczenie, prawa załączania do tych zaświadczeń własnych sprostowań, uzupełnień, uaktualnień, wyjaśnień oraz dokumentów lub ich kopii. Rozszerzono również zakres prac badawczych IPN, modyfikując jednocześnie przepis przejściowy, obecnie dotyczący obowiązku publikacji przez IPN wykazów pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, oraz osób, które te organy traktowały jako osobowe źródła informacji. Z tymi poprawkami związane są poprawki nr 32, 36, 49, 53 i 55, które zmieniają zakres danych z zaświadczeń, publikowanych w obwieszczeniach wyborczych – nie będzie podawany m.in. PESEL i adres zamieszkania kandydata w wyborach.

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy treść urzędowego potwierdzenia w przedmiocie istnienia w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów organów bezpieczeństwa państwa

uwzględnia się przy ocenie kwalifikacji moralnych – w szczególności takich jak: nieskazitelność charakteru, nieposzlakowana opinia, nienaganna opinia, dobra opinia obywatelska, bądź przestrzeganie podstawowych zasad moralnych – wymaganych dla zajmowania funkcji publicznych, przy czym wynik tej oceny może stanowić podstawę do rozwiązania umowy o pracę, odwołania z zajmowanego stanowiska lub wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Senat uznał za zasadne zmodyfikowanie powołanego unormowania, opowiadając się za tym, aby w stosunku do osób, wobec których wydano zaświadczenie, z którego treści wynika co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 31 ust. 2 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a które złożyły powództwo, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające, że nie zachodzą przypadki, o których mowa w tym przepisie, powodowało natychmiastowe odpowiednio: wygaśnięcie stosunku pracy, utratę zajmowanego stanowiska, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz, w przypadku posłów, senatorów, posłów do Parlamentu Europejskiego, wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), radnych gminy, powiatu, województwa lub dzielnic, wygaśnięcie mandatu. Unormowanie to miałyby odpowiednie zastosowanie do osób, wobec których wydano zaświadczenie, z którego treści wynika co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 31 ust. 2 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a które nie złożyły powództwa w terminie 3 miesięcy od dnia wydania zaświadczenia. W związku z tym Senat uchwalił poprawkę nr 6.

Artykuł 6 ust. 1 ustawy stanowi, że upoważniony statutowo organ partii politycznej, związku zawodowego albo stowarzyszenia może złożyć podanie o wydanie urzędowego potwierdzenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1, dotyczącego osoby, która wyraziła pisemną zgodę na jego złożenie, w tym dotyczącego kandydata do pełnienia funkcji publicznej. Podzielając przekonanie o zasadności powołanego unormowania, Izba – w drodze poprawki nr 8 – uznała za stosowne modyfikację brzmienia tego przepisu poprzez skreślenie sformułowania ", w tym dotyczącego kandydata do pełnienia funkcji publicznej".

Poprawki nr 11, 21 i 22 zmierzają do zapewnienia ustawie właściwej precyzji. Art. 8 ust. 1 ustawy stanowi, że stroną w rozumieniu ustawy jest osoba, wobec której zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia oraz upoważniony statutowo organ partii politycznej, związku zawodowego albo stowarzyszenia lub statutowy organ organizacji Polonii Zagranicznej. W świetle takiej regulacji, konieczna była w opinii Izby Wyższej modyfikacja art. 8 ust. 2 w ten sposób, aby właściwość organu zaświadczonego uzależniona była od miejsca zamieszkania osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie, a także zmiana w art.

12 i 13 tak, aby wynikało z niej, że postępowanie umarza się w razie śmierci osoby, której ma dotyczyć zaświadczenie, a nie strony w rozumieniu art. 8 ust. 1.

Poprawka nr 15 zmierza do tego, aby dane zamieszczane w zaświadczeniu wydawanym osobie zainteresowanej były zgodne z danymi zawartymi w informatycznej bazie rejestru zaświadczeń (zaświadczenie wydawane zainteresowanemu wśród danych o osobie objętej zaświadczeniem zawiera imię ojca, natomiast w informatycznej bazie zawierającej kopie odpisów tych zaświadczeń zamieszcza się imiona rodziców).

Mając na uwadze znaczenie zaświadczenia jako urzędowego potwierdzenia w przedmiocie istnienia w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, dotyczących danej osoby, Izba uchwaliła poprawkę nr 18, która zmierza do dodania do treści tego zaświadczenia pouczenia o przysługującym jego adresatowi prawie do wytoczenia powództwa, o którym mowa w art. 27 ust. 1.

Uchwalając poprawki nr 30, 34, 42, 44 i 50 Senat uznał, że ustawowe wyodrębnianie w sądach okręgowych wydziałów lustracyjnych jest zbędne, postanowił natomiast przyznać Ministrowi Sprawiedliwości kompetencję do tworzenia takich wydziałów w sądach okręgowych położonych w miejscowościach, w których znajdują się oddziały Instytutu Pamięci Narodowej. Senat doprecyzował także przepis o właściwości sądów.

Przyjmując poprawki nr 35 i 46, Senat postanowił przenieść do Kodeksu karnego przepis karny, zgodnie z którym każdy, kto publicznie pomawia Naród Polski o udział, organizowanie lub odpowiedzialność za zbrodnie komunistyczne lub nazistowskie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Senat rozszerzył ponadto o dodawany przepis zawarty w art. 112 Kodeksu karnego katalog przestępstw, których ściganie w oparciu o polską ustawę karną odbywa się niezależnie od miejsca popełnienia czynu zabronionego.

Uznając celowość współuczestniczenia dwóch izb Parlamentu w ustalaniu składu Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, Izba uchwaliła poprawkę nr 38.

Poprawka nr 39 zmierza do tego, aby Minister Obrony Narodowej był obowiązany przygotować do przekazania do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej nie tylko akta funkcjonariuszy, lecz także żołnierzy wojskowych organów bezpieczeństwa, wytworzonych lub gromadzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1990 r.

Poprawka nr 56 zmierza do tego, aby opłata od pozwu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 przedmiotowej ustawy, oraz w art. 35d ust. 1 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, wynosiła 300 zł.

Poprawka nr 63 precyzuje, że osoby kandydujące w wyborach powszechnych i bezpośrednich przeprowadzanych w roku 2006 i 2007 nie mają obowiązku przedkładania urzędowego potwierdzenia ani kopii złożonego żądania wydania takiego powiadzenia. IPN wyda takie potwierdzenia wyłącznie osobom, które zostały wybrane w tych wyborach.

W myśl art. 57 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia jej wejścia w życie Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie przekaze Prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej wszelkie dokumenty, o których mowa w art. 3 ust. 1. Tym samym unormowaniem tym nie byłyby objęte dokumenty, o których mowa w art. 3 ust. 2, tj. podlegające przekazaniu do archiwum Instytutu Pamięci Narodowej akta sądowe oraz orzeczenia wydane przez sądy w każdej sprawie, która toczyła się w związku z dokumentami, o których mowa w ust. 1. Uznając taką regulację za niepożądaną Senat wprowadził poprawkę nr 65.

Artykuł 62 ust. 1 ustawy przewiduje utratę mocy obowiązującej ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne, z wyjątkiem art. 30 ust. 1-3. Ustęp 1 tego artykułu stanowi, że prawomocne orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia, jest równoznaczne z utratą kwalifikacji moralnych niezbędnych do zajmowania funkcji publicznych określanych w odpowiednich ustawach jako: nieskazitelność charakteru, nieposzlakowana opinia, nienaganna opinia, dobra opinia obywatelska bądź przestrzeganie podstawowych zasad moralnych, przy czym po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia, orzeczenie Sądu uznaje się za niebyłe. Ponadto prawomocne orzeczenie Sądu stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia powoduje utratę zajmowanego stanowiska lub funkcji, do których pełnienia wymagane są cechy określone w ust. 1, przy czym nie dotyczy to sędziów, którzy w tym zakresie podlegają sądownictwu dyscyplinarnemu (ust. 2), natomiast prawomocne orzeczenie Sądu stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia powoduje pozbawienie jej na lat 10 biernego prawa wyborczego na urząd Prezydenta (ust. 3). Senat stanął na stanowisku, że – z uwagi na treść powołanych przepisów – zasadne jest utrzymanie w mocy również ustępu 4 powołanego artykułu, zgodnie z którym skutki opisane w ust. 1-3 zachodzą w przypadku, gdy nie wniesiono kasacji w terminie przewidzianym dla stron, kasację pozostawiono bez rozpoznania albo ją oddalono (poprawka nr 67).

W poprawce nr 68 Senat dokonał modyfikacji przepisu o wejściu w życie ustawy tak, aby umożliwić sądom lustracyjnym umorzenie spraw będących w toku. Senat postanowił

ponadto, aby w terminie krótszym niż inne przepisy, w życie weszły przepis przyznający Senatowi prawo do powoływania członków Kolegium IPN oraz przepis przejściowy regulujący sprawy składania zaświadczeń, o których mowa w ustawie, w wyborach przeprowadzanych w roku 2006 i 2007.

Poprawki nr 1, 3, 4, 9, 10, 12, 13, 16, 19, 24–26, 28, 29, 31, 33, 41, 48, 51, 52, 54 oraz 57–62 zmierzają do doprecyzowania przepisów ustawy, zapewnienia spójności w obrębie jej przepisów i na tle systemu prawnego, korekty zastosowanej techniki legislacyjnej, w tym nieściśłych odesłań, oraz zapewnienia poprawnych konstrukcji redakcyjnych.